

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C. KUZEY ANADOLU
KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Bölgemizin Piyasası, Özgün Fikirlerin Referans Noktası

KARAVAN İMALATINDA HEDEF PAZAR ANALİZİ

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

T.C. KUZEY ANADOLU
KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Bölgemizin Püsulası, Özgün Fikirlerin Referans Noktası

KARAVAN İMALATINDA HEDEF PAZAR ANALİZİ

2024 - KASIM

www.kuzka.gov.tr

Bu belge, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından yayımlanmıştır.

Belge No : 2024-RP-56-179
Revizyon No :
Revizyon Tarihi :
ISBN : 978-625-8409-40-6
Editör(ler) : Mehmet Uğur SERİN
Destinasyon Geliştirme Birimi Uzmanı

Yayın Kurulu : Serkan DOĞRU / Destinasyon Geliştirme Birim Başkanı
Sinan KACIR / Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler
Gözde DİKMEN / Yazı İşleri

Tasarım : Sinan KACIR
Basın, Yayın ve Halkla İlişkiler

Yayın Tarihi : Kasım / 2024

Basım Yeri :

Matbaa Sertifika No:

Bu eserin her türlü yayın hakkı Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansına aittir.

Yayının kısmen ya da tamamen yayınlanması ve çoğaltılmasının fikri mülkiyet hukukuna tabidir. Kaynak gösterilmek ve atıfta bulunmak kaydı ile Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı yayınları üçüncü kişilerce kullanılabilir.

T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Kuzeykent Mah. Kayın Sk. No:9 37150 KASTAMONU

Tel.: 0 (366) 212 58 52 Faks: 0 (366) 212 58 55

E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr

www.kuzka.gov.tr

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu rapor karavan ihracatında hedef pazar belirlenmesine ve hedef pazar özelinde stratejiler geliştirilmesi üzerine kapsamlı bir değerlendirme yapmaktadır. Raporla uluslararası ihracat bazında karavan türleri, Dünya’da ve Avrupa’da karavan sektörü, Türkiye’de ve Avrupa’da karavan ihracatı ve ithalatı, Avrupa’da karavan kullanıcılarının profili ve seyahat alışkanlıklarını ve karavan türlerine göre strateji önerilerini içermektedir.

Kovit-19 pandemisi ile tüm dünyada karavan üretimi ve kullanımı tüm zamanların en yüksek sayılarına ulaşmış, 2023 yılı itibariyle pandemi öncesi döneme dönmüştür. Türkiye’nin karavan ihracat ve ithalat miktarlarına ve tutarlarına bakıldığında pandemi ile canlanan sektörün Dünya’da ve Avrupa’da olduğu gibi pandemi öncesi duruma dönmediği, karavan üretiminin ve dış ticaretinin sağlam temellere oturduğu görülmektedir. Türkiye’nin özellikle 2023 yılındaki ithalatının ihracatına oranla daha fazla arttığı, dış ticaret dengesinin sağlanması ve Avrupa karavan pazarı potansiyelinden daha fazla faydalanılması için üretimde standardizasyonun sağlanarak ihracatın ve yurt içinde yerli pazar payının artırılması gerekmektedir.

Türkiye’nin Avrupa pazarına yakınlığı ihracat açısından bir avantaj oluşturmasına rağmen Avrupa’da yer alan karavan üreticilerinin uzun yıllardır belirli standartlarda ve kalitede malzemeler kullanarak üretim yapması, tüketicilerin alım gücünün ve tüketim bilinci seviyesinin yüksek olması ve dolayısıyla Avrupalı karavan kullanıcılarının karavanda yüksek kalite ve dayanıklılık beklentisi, son birkaç yılda gelişmekte olan üreticilerimizin Avrupa pazarına girmesinde kısa vadede dezavantaj oluşturmaktadır.

Diğer taraftan, Türkiye’de üretilen karavanlar Avrupaya kıyasla daha ucuz işgücü ve daha uygun hammadde kullanımı sayesinde daha uygun fiyata mal edilebileceği, ancak karavan kullanıcısı açısından tercih oluşturan karavan içi donanımı (ocak, buzdolabı, klima, ortam ve su ısıtıcıları gibi) konusunda yerli tedarikçi zincirinin henüz gelişmemesi nedeniyle sektörün yüksek maliyetli ithal ürün kullanması üretici maliyetini arttıran önemli bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Karavan kullanıcıların talebindeki süreklilik yeni tescil edilen karavan sayısını artırmaktadır. Pazarın büyüklüğü ve potansiyeli değerlendirildiğinde gerek motokaravan gerekse çekme karavan üretimi Ülkemiz açısından önemli fırsatlar sunmaktadır. Bu fırsattan azami düzeyde yararlanabilmek için küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşan çekme ve motorlu karavan üreticilerinin Avrupalı karavan üreticileri ile rekabet edebilmeleri için uzmanlık alanlarına göre işbirliği kurması ve güçlü bir karavan ekosisteminin tesis edilmesi gerekmektedir.

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	I
1. Giriş.....	1
1.1. Ürün Tanımı.....	1
1.2. Çekme Karavan Tipleri.....	1
1.3. Motorlu Karavan Tipleri.....	2
2. Pazar Tanımı Ve Genel Görünüm.....	4
2.1. Pazar Büyüklüğü ve Büyüme Trendleri.....	4
2.2. Avrupa’da Karavan Sayıları.....	5
2.3. Türkiye’de Karavan İhracatı.....	10
2.4. Türkiye’de Karavan İthalatı.....	14
3. Hedef Ülkelerin Ekonomik Analizi.....	16
3.1. Avrupa Ülkelerinde Kişi Başı Gayrisafi Yurt İçi Hasıla.....	16
3.2. Almanya’da Karavan Sektörü.....	17
3.3. Avrupalı Karavan Kullanıcılarının Seyahat Alışkanlıkları.....	21
3.4. Alman Karavan Kullanıcılarının Profili, Seyahat Alışkanlıkları ve Beklentileri.....	21
4. Sonuç Ve Öneriler.....	23
4.1. Pazar Potansiyeli.....	23
4.2. Önerilen Stratejiler.....	23
4.3. Çekme Karavan için Öneriler.....	24
4.4. Motorlu Karavan için Öneriler.....	24
5. Kaynakça.....	25

GRAFİKLER

Grafik 1: Yıllara Göre Dünya'da Tescil Edilen Karavan Sayıları.....	4
Grafik 2: Yıllara Göre Yeni Tescil Edilen Çekme Karavanların Toplam Karavanlar İçindeki Oranı	5
Grafik 3: Avrupa'da Kullanımda Olan Karavan Sayıları	5
Grafik 4: Yıllara Göre Kişi Başı Gayrisafı Yurt İçi Hasıla (Avro).....	16
Grafik 5: Almanya'da 2023 Yılında Çekme Karavan İhracatı Yapılan Ülkelerin Yüzdeleri	17
Grafik 6: Almanya'da 2023 Yılında Motorlu Karavan İhracatı Yapılan Ülkelerin Yüzdeleri	17
Grafik 7: Almanya'da 2023 Yılında Motorlu Karavan İthalatı Yapılan Ülkelerin Yüzdeleri.....	18
Grafik 8: Almanya'da Karavan Türüne Göre İhracat Ve İthalat Oranları	20
Grafik 9: Avrupa Ülkelerinde Kişi Başına Düşen Karavan Sayıları	21

TABLolar

Tablo 1: Harmonize Sistem'e (HS12) Göre Karavanlar.....	1
Tablo 2: Çekme Karavan Ağırlık Sınıfları	2
Tablo 3: Motorlu Karavan Tipleri.....	2
Tablo 4: Motorlu Karavan Ağırlık Sınıfları.....	3
Tablo 5: Ülkelere Ve Markalara Göre 2023 Yılı Çekme Karavan Tescil Sayısı	7
Tablo 6: Ülkelere Ve Markalara Göre 2023 Yılı Motorlu Karavan Tescil Sayısı	8
Tablo 7: Harmonize Sistem Kodlarına Göre Karavan İhracat Ve İthalat Tutarları (Dolar).....	10
Tablo 8: Yıllara Göre Türkiye Karavan İhracatı (Dolar)	11
Tablo 9: Ülke Gruplarına Göre 2023 Yılı Çekme Karavan İhracat Tutarları (Dolar)	12
Tablo 10: 2023 Yılı İhracat Tutarının Ülke - Karavan Türü Dağılımı (Dolar)	13
Tablo 11: Türkiye'de Yıllara Göre Trafığe Kayıtlı Karavan Sayıları (Kümüle)	14
Tablo 12: Türkiye'deki Karavan Üreticilerinin İllerine Göre Üretim Kapasiteleri	14
Tablo 13: Almanya'da Çekme Karavan Üretim Miktarları Ve Satış Büyüklüğü	19
Tablo 14: Almanya'da Karavan Türüne Ve Yıllara Göre Üretim, İhracat Ve İthalat Miktarları	20
Tablo 15: Almanya'da Yıllara Ve Yaş Gruplarına Göre Karavan Kullanıcı Oranları	22
Tablo 16: Almanya'da Yıllara Göre Karavan Ve Ekipman Satış Tutarları (Milyar Avro)	22

KISALTMALAR

CIVD	Alman Karavan Endüstrisi Birliği (Der Caravaning Industrie Verband e. V.)
ECF	Avrupa Karavan Federasyonu (European Caravan Federation)
EUROSTAT	Avrupa İstatistik Ofisi (European Statistical Office)
KAİTED	Karavan İmalatçıları ve Tedarikçileri Derneği
KARENDER	Karavan Endüstrisi Derneği
KUZKA	Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu

1. GİRİŞ

1.1. Ürün Tanımı

Karavan; koltuklar ve masa, koltuklardan dönüştürülebilecek uyku yatağı, yemek pişirme imkânları, depolama/saklama imkânlarına sahip olan ve temelde "çekme karavan" ve "motorlu karavan" olarak ikiye ayrılan taşıtları ifade eder.

Uluslararası ticaretin standardizasyonu amacıyla kullanılan Harmonize Sistem'e göre yeni karavanlar aşağıda listelenmiştir.

Tablo 1: Harmonize Sistem'e (HS12) Göre Karavanlar

Harmonize Sistem Kodu (HS12)	Harmonize Sistem Adı (HS12)	Karavan Tipi
871610920000	Karavan tipi ikamet veya kamp yapmaya mahsus römork ve yarı römorklar; ağırlık $\leq 1600\text{kg}$	Çekme Karavan
871610980000	Karavan tipi ikamet veya kamp yapmaya mahsus römork ve yarı römorklar; ağırlık $> 1600\text{kg}$	Çekme Karavan
870323110000	Karavanlar; YENİ, sadece benzinli, $1500\text{ cm}^3 < \text{silindir hacmi} \leq 3000\text{ cm}^3$	Motorlu Karavan
870332110000	Karavanlar; YENİ, sadece dizel/yarı dizel, $1500\text{ cm}^3 < \text{silindir hacmi} \leq 2500\text{ cm}^3$	Motorlu Karavan
870333110000	Karavanlar; YENİ, sadece dizel/yarı dizel, silindir hacmi $> 2500\text{ cm}^3$	Motorlu Karavan

Kaynak: (Avrupa Komisyonu, 2024)

1.2. Çekme Karavan Tipleri

Çekme karavanlar ağırlıklarına göre 8 ayrı sınıfa ayrılmaktadır. Bu sınıflar aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 2: Çekme Karavan Ağırlık Sınıfları

Sınıf	Çekme Karavan Ağırlık Sınıfı	Karavan Görseli	Açıklama
Sınıf 1	≤ 999 kg		Uyku yatağı, mutfağı, banyosu, tuvaleti ve oturma alanı kompakt olarak tasarlanan karavanlardır.
Sınıf 2	1.000 – 1.199 kg		
Sınıf 3	1.200 – 1.399 kg		
Sınıf 4	1.400 – 1.599 kg		
Sınıf 5	1.600 – 1.799 kg		Uyku yatağı, mutfağı, banyosu, tuvaleti ve oturma alanı daha kullanışlı olan ve ev konforu sağlayan karavanlardır.
Sınıf 6	1.800 – 1.999 kg		
Sınıf 7	2.000 – 2.199 kg		
Sınıf 8	≥ 2.200 kg		

Kaynak: (CIVD, 2024)

1.3. Motorlu Karavan Tipleri

Motorlu karavanlar tiplerine göre 5 sınıfa, ağırlıklarına göre 3 sınıfa ayrılmaktadır.

Tablo 3: Motorlu Karavan Tipleri

Motorlu Karavan Tipi	Karavan Görseli	Açıklama
Campervan		Ticari amaçlı üretilen van tipi araçlardan dönüştürülen karavanlardır. Tavanı açılabilir modelleri de bulunmaktadır.
Alkovenli		Sadece sürücü kabinli olarak üretilen ticari araçların şasisleri üzerine oturtulan kabinlere sahip karavanlardır. Sürücü kabininin üzerine denk gelen kısımda yatak bulunmaktadır.
Yarı Entegre		Sadece sürücü kabinli olarak üretilen ticari araçların şasisleri üzerine oturtulan kabinlere sahip karavanlardır.

Motorlu Karavan Tipi	Karavan Görseli	Açıklama
Tam Entegre		Kamyon şasisi kullanılarak tasarlanan ve entegre olarak imal edilen karavanlardır.
Pick-up ve diğer		Pick-up tarzı araçların üzerine monte edilebilen yaşam kabinleridir. Uyku yatağı ve tuvaleti kabinin içindeyken diğer donanımları dışı doğru açılan modüllerden oluşabilmektedir. Bu kabinler harmonize sistemde karavan olarak yer almamaktadır.

Kaynak: (CIVD, 2024)

Tablo 4: Motorlu Karavan Ağırlık Sınıfları

Sınıf	Motorlu Karavan Ağırlık Sınıfı
Sınıf 1	≤ 3.500 kg
Sınıf 2	3.501 – 7.499 kg
Sınıf 3	≥ 7.500 kg

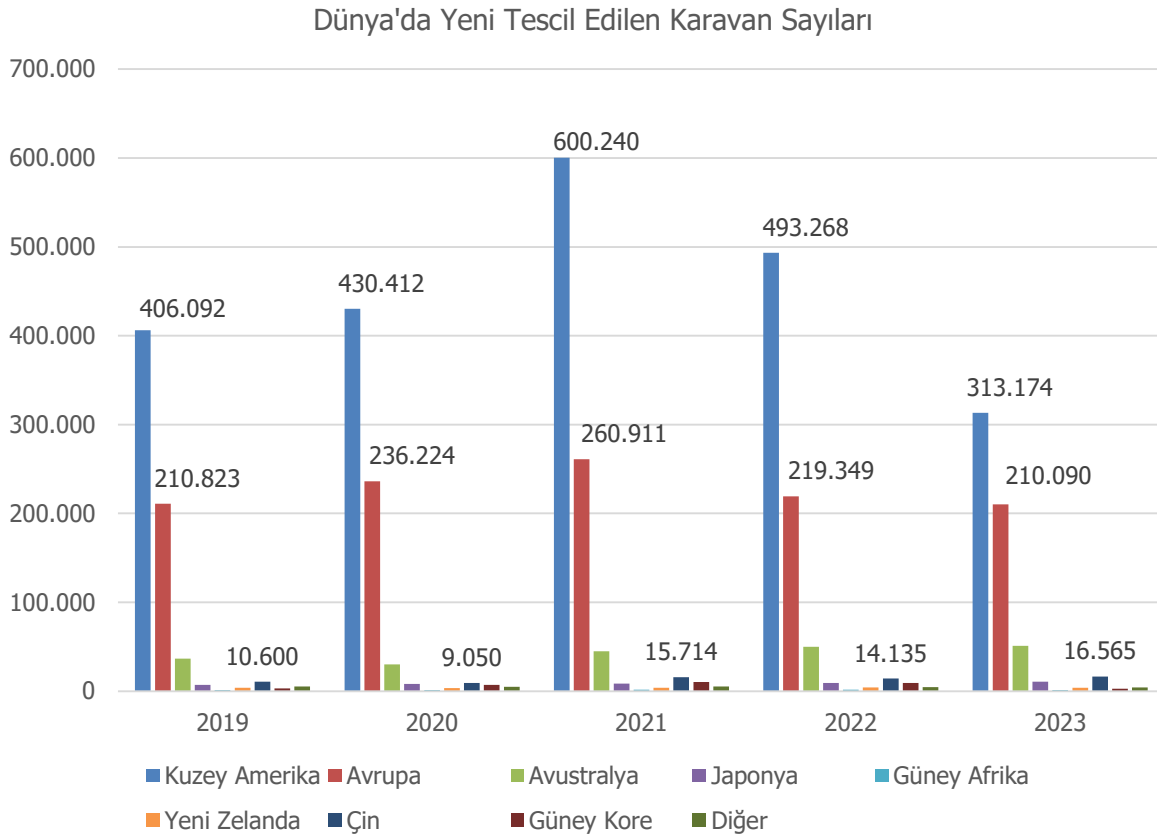
Kaynak: (CIVD, 2024)

2. PAZAR TANIMI VE GENEL GÖRÜNÜM

2.1. Pazar Büyüklüğü ve Büyüme Trendleri

Dünya’da yeni tescil edilen karavan sayıları incelendiğinde en çok karavanın Kuzey Amerika kıtasında tescil edildiği görülmektedir. Kovit-19 pandemisi ile Kuzey Amerika’daki karavan tescil sayıları diğer kıtalardakine göre daha fazla artış göstermiştir. 2021 yılındaki tescil sayısı 2020 yılındakine göre Avrupa için %10 düzeyinde artarken, Kuzey Amerika için %40 düzeyinde artmıştır. 2021 yılında Kuzey Amerika’da 600.240, tüm dünyada ise 951.388 ile tüm zamanların en yüksek karavan tescil sayısına ulaşılmıştır. 2023 yılı tescil sayıları incelendiğinde ise Kuzey Amerika’daki tescil sayılarının yaşanan fazla artış sonrası bir önceki yıla göre diğer kıtalardaki düşüştenden daha yüksek oranda (%-36,5) düştüğü görülmektedir. Bu durum Avrupa karavan pazarının Kuzey Amerika’ya göre daha stabil olduğunu göstermektedir.

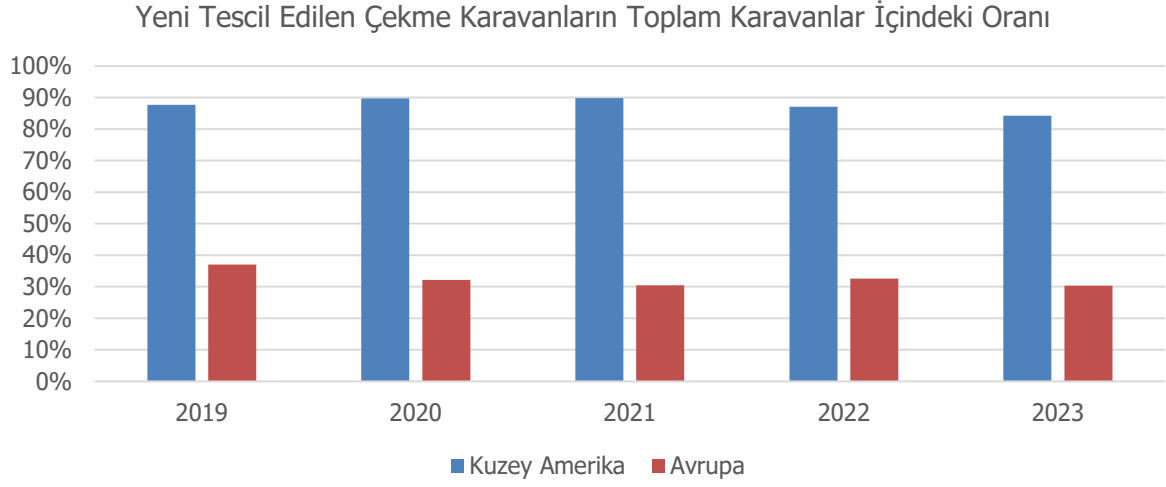
Grafik 1: Yıllara Göre Dünya’da Tescil Edilen Karavan Sayıları

Kaynak: (CIVD, 2024)

Avustralya, Japonya ve Çin’deki tescil sayıları incelendiğinde pandemi ile oluşan talebin kalıcı olduğu ve pandemi sonrası dönemde Kuzey Amerika ve Avrupa’daki gibi bir düşüş yaşanmadığı görülmektedir.

Grafik 2: Yıllara Göre Yeni Tescil Edilen Çekme Karavanların Toplam Karavanlar İçindeki Oranı

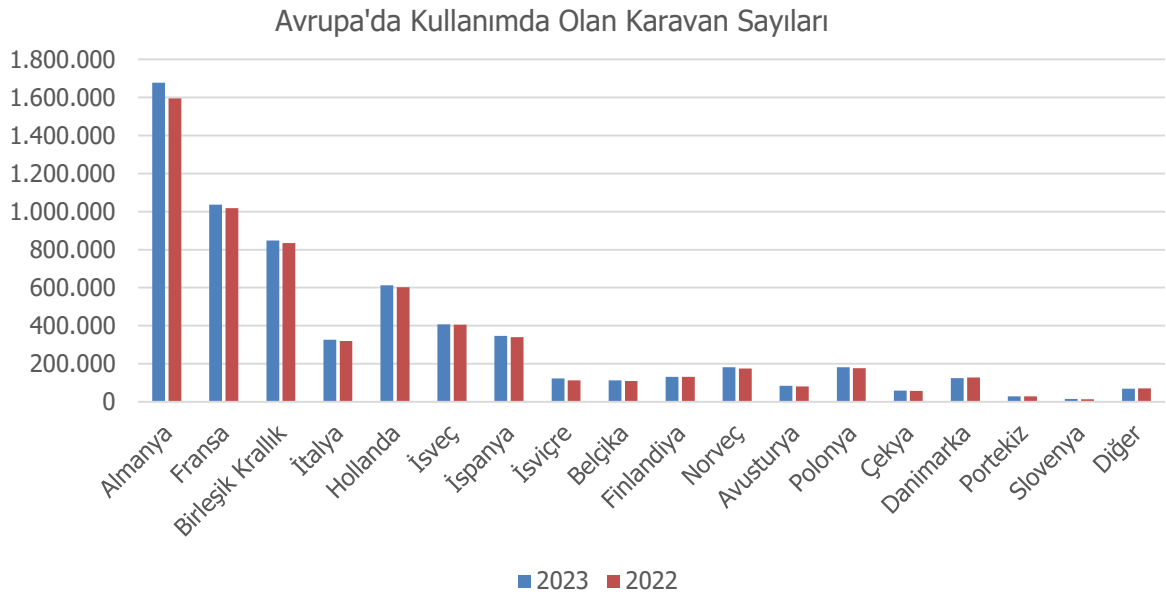

Kaynak: (CIVD, 2024)

Dünya’da bir yıl içinde en çok karavan tescil sayısına sahip iki kıtanın karavan kullanım alışkanlıklarını anlayabilmek için çekme karavanların tüm karavanlar içindeki oranları incelenmiştir. Kuzey Amerika’da %85 düzeyinde çekme karavan kullanılırken, bu oran Avrupa’da %30 düzeyinde gerçekleşmektedir. Avrupalı karavan kullanıcılarının motorlu karavanları çekme karavanlara tercih ettiği sonucuna ulaşılmaktadır.

2.2. Avrupa’da Karavan Sayıları

Grafik 3: Avrupa’da Kullanımda Olan Karavan Sayıları

Kaynak: (CIVD, 2024)

Almanya 1.678.087 ile Avrupa'da kullanımda olan karavan sayısı açısından birinci ülke konumundadır. Almanya'yı 1.036.621 ile Fransa, 848.597 ile Birleşik Krallık takip etmektedir.

Tablo 5: Ülkelere ve Markalara Göre 2023 Yılı Çekme Karavan Tescil Sayısı

	AT	BE	CH	CZ	DE	DK	ES	FI	FR	IT	LU	NL	NO	PL	SE	SI	Diğer	Toplam
Erwin Hymer Group	169	301	434	61	4.905	190	106	89	421	71	17	1.754	192	170	71	22	65	9.038
Bürstner	25	30	131	8	1.037	9	39	0	156	41	1	327	58	24	2	9	3	1.900
Capron	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Dethleffs	67	140	124	35	1.836	111	43	77	75	12	4	625	102	133	55	5	34	3.478
Elddis	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	66	0	0	0	0	0	68
Hymer	44	43	120	13	961	31	19	5	159	11	11	388	15	8	2	2	3	1.835
LMC	33	88	59	5	1.067	39	4	7	31	7	1	348	17	5	12	6	25	1.754
Hobby Group	236	251	453	90	8.676	477	123	242	2.665	130	17	2.570	352	265	379	28	198	17.152
Fendt	111	141	166	20	3.682	173	63	10	2.299	53	14	1.382	75	71	0	9	47	8.316
Hobby	125	110	287	70	4.994	304	60	232	366	77	3	1.188	277	194	379	19	151	8.836
Knaus Tabbert Group	245	171	302	109	5.151	258	285	90	2.209	258	9	1.255	310	141	345	28	131	11.297
Knaus	91	66	102	34	2.281	185	128	53	24	258	4	775	174	89	237	14	73	4.588
Tabbert	42	64	136	15	1.308	43	2	11	1.739	0	5	236	97	12	23	4	23	3.760
Weinsberg	112	41	64	60	1.562	30	155	26	446	0	0	244	39	40	85	10	35	2.949
Trigano Group	129	251	161	92	1.918	650	686	151	1.947	158	5	668	396	83	423	78	109	7.905
Adria	57	138	117	72	1.131	575	227	150	7	92	4	273	344	65	402	78	100	3.832
Trigano diğer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0	0	36
Trigano VDL	72	113	44	20	787	75	459	1	1.940	30	1	395	52	18	21	0	9	4.037
Ek Olarak	88	52	230	82	1.246	213	66	143	206	34	9	534	459	198	795	6	13.998	18.359
Kabe	7	16	31	1	127	120	1	70	0	0	1	67	200	0	475	1	0	1.117
Polar	0	0	26	1	44	26	0	19	0	0	0	6	79	0	216	0	0	417
Solifer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Diğer	81	8	18	24	376	46	39	25	59	3	1	274	60	144	22	1	13.967	15.148
Swift	0	3	5	20	119	6	1	0	13	0	0	132	0	8	0	0	0	307
Tanımlanamayan	0	25	150	36	580	15	25	29	134	31	7	55	120	46	82	4	31	1.370
Toplam	867	1.026	1.580	434	21.896	1.788	1.266	715	7.448	651	57	6.781	1.709	857	2.013	162	14.501	63.751

Kaynak: (CIVD, 2024)**AT** Avusturya, **BE** Belçika, **CH** İsviçre, **CZ** Çekya, **DE** Almanya, **DK** Danimarka, **ES** İspanya, **FI** Finlandiya, **FR** Fransa, **IT** İtalya, **LU** Lüksemburg, **NL** Hollanda, **NO** Norveç, **PL** Polonya,**SE** İsveç, **SI** Slovenya

Tablo 6: Ülkelere ve Markalara Göre 2023 Yılı Motorlu Karavan Tescil Sayısı

	AT	BE	CH	CZ	DE	DK	ES	FI	FR	IT	LU	NL	NO	PL	SE	SI	Diğer	Toplam
Carthago Group	39	90	160	69	1.971	9	5	14	172	174	16	135	100	51	91	10	8	3.114
Carthago	39	47	97	60	1.057	2	3	12	109	174	13	93	60	50	51	9	7	1.883
Malibu		43	63	9	914	7	2	2	63	0	3	42	40	1	40	1	1	1.231
Erwin Group Hymer	486	807	932	307	17.413	181	584	465	3.439	970	72	688	456	204	584	41	86	27.715
Bürstner	30	243	94	39	3.194	4	55	54	966	92	17	111	84	13	103	2	4	5.105
Capron	223	144	254	73	4.944	84	218	197	680	174	23	115	79	32	161	8	33	7.442
Dethleffs	113	129	218	39	3.822	39	102	93	770	114	1	142	98	62	119	4	20	5.885
Etrusco	42	34	68	41	968	10	91	9	251	157	2	14	9	12	25	4	7	1.744
Hymer	53	192	211	59	2.687	35	68	64	440	145	19	216	127	57	130	9	10	4.522
Laika	9	3	17	27	360	4	46	18	167	275	0	38	30	10	23	10	12	1.049
LMC	10	40	40	17	1.030	4	1	25	120	5	3	29	19	12	4	2	0	1.361
Niesmann	6	22	30	12	408	1	3	5	45	8	7	23	10	6	19	2	0	607
Hobby Group	6	35	36	13	740	27	7	48	79	8	0	22	13	3	79	1	6	1.123
Hobby	6	35	36	13	740	27	7	48	79	8	0	22	13	3	79	1	6	1.123
Knaus Group Tabbert	111	148	520	111	10.037	119	257	117	247	411	25	331	129	40	310	9	152	13.074
Knaus	57	96	287	42	5.786	76	137	39	138	407	13	196	85	24	206	6	2	7.597
Morelo	1	9	20	6	359	5	2	1	14	4	4	9	20	2	19	0	0	475
Weinsberg	53	43	213	63	3.892	38	118	77	95	0	8	126	24	14	85	3	150	5.002
Pilote Group	43	165	288	34	2.027	3	154	3	2.962	25	8	32	53	21	185	7	4	6.014
Frankia	3	36	18	10	461	1	0	0	18	1	1	17	21	11	24	0	4	626
Pilote	40	129	270	24	1.566	2	154	3	2.944	24	7	15	32	10	161	7	0	5.388
Pössl Group	193	154	547	12	5.361	25	81	70	822	205	12	90	75	2	27	0	10	7.686
Pössl	193	154	547	12	5.361	25	81	70	822	205	12	90	75	2	27	0	10	7.686
Rapido Group	164	243	247	20	1.288	20	571	45	4.114	482	8	72	123	65	172	12	11	7.657
Rapido	61	209	176	19	929	19	562	45	3.774	425	7	59	121	62	168	12	11	6.659
Westfalia	103	34	71	1	359	1	9	0	340	57	1	13	2	3	4	0		998
Trigano Group	259	2.486	988	696	11.269	311	2.061	296	8.493	2.910	53	526	582	471	695	173	135	32.404

KARAVAN İMALATINDA HEDEF PAZAR ANALİZİ

	AT	BE	CH	CZ	DE	DK	ES	FI	FR	IT	LU	NL	NO	PL	SE	SI	Diğer	Toplam
Adria	65	361	232	199	2.348	70	320	148	1.693	329	9	330	232	36	366	81	17	6.836
Benimar	1	473	73	45	441	119	549	0	648	191	10	15	95	124	8	21	18	2.831
Eura	38	42	126	111	2.478	29	10	25	88	66	5	40	80	43	30	2	1	3.214
Luano Camp	57	135	95	90	1.742	18	102	0	958	255	2	7	7	57	17	50	35	3.627
SEA	25	582	40	104	469	21	495	0	924	843	6	46	16	18	92	7	24	3.712
Trigano diğer	6	6	37	7	373	0	48	0	354	172	2	2	0	1	0	2		1.010
Trigano S.p.A	35	328	114	108	881	12	243	27	605	651	3	6	15	124	65	10	31	3.258
Trigano VDL	32	559	271	32	2.537	42	294	96	3.223	403	16	80	137	68	117	0	9	7.916
Otomobil Üreticileri	2.381	1.315	3.020	104	15.326	340	1.380	255	2.549	460	227	259	0	492	289	33	26	28.456
Ford		319	90	12	1.303	0	98	22	360	0	10	87	0	16	0	0	1	2.318
Mercedes	74	85	242	33	1.534	1	69	136	305	0	10	33	0	29	26	7	10	2.594
VW	2.307	911	2.688	59	12.489	339	1.213	97	1.884	460	207	139	0	447	263	26	15	23.544
Ek Olarak	104	250	541	55	3.037	68	170	63	1.059	188	18	75	87	59	244	56	13.022	19.096
Bimobil	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4
Concorde	2	10	15	14	186	0	1	4	5	9	1	5	5	4	8	1	0	270
CS Oltmanns	1	0	12	0	53	0	0	0	11	0	1	0	0	0	0	0	0	78
Kabe	0	2	9	0	123	6	0	14	0	0	1	7	56	2	175	0	2	397
La Strada	4	9	27	0	149	0	0	0	39	0	0	3	2	0	1	0	0	234
Mega	0	2	16	14	50	0	0	0	14	0	0	0	3	0	0	4	0	103
PhoeniX	1	0	5	3	63	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	73
Solifer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
Diğer	96	191	287	24	1.125	59	130	2	422	8	6	36	18	17	49	18	12.992	15.480
Vario	0	0	1	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
Tanımlanamayan	0	36	166	0	1.279	3	39	43	568	171	9	23	0	36	11	33	28	2.445
Toplam	3.786	5.693	7.279	1.421	68.469	1.103	5.270	1.376	23.936	5.833	439	2.230	1.618	1.408	2.676	342	13.460	146.339

Kaynak: (CIVD, 2024)

AT Avusturya, **BE** Belçika, **CH** İsviçre, **CZ** Çekya, **DE** Almanya, **DK** Danimarka, **ES** İspanya, **FI** Finlandiya, **FR** Fransa, **IT** İtalya, **LU** Lüksemburg, **NL** Hollanda, **NO** Norveç, **PL** Polonya, **SE** İsveç, **SI** Slovenya

Alman Karavan Endüstrisi Birliği'ne üye karavan üreticilerinin 2023 yılı tescil verileri incelendiğinde Dethleffs, Fendt, Hobby, Knaus, Tabbert, Adria ve Trigano VDL firmalarının ön plana çıktığı görülmektedir. Tabbert ve Fendt diğer markalara göre daha yüksek kaliteli, lüks sınıfa yakın karavanlar üretmektedir. Ülkemizin hali hazırda çekme karavan ihracatı yaptığı ülkelerdeki pazar payının %70'ini bu markaların oluşturduğu görülmektedir. Ülkemizdeki çekme karavan üreticilerinin yüksek kaliteli karavanlar üreterek katma değeri daha yüksek olan bu pazardan pay alabilecekleri değerlendirilmektedir.

2.3. Türkiye'de Karavan İhracatı

Türkiye'nin 2014 - 2023 yılları arasında gerçekleştirdiği karavan üretimi, ihracatı ve ithalatı verileri incelenmiştir. Kovit-19 pandemisi sonrasında kamp ve karavan turizmine olan talebin artmasıyla karavan imalat sektörünün önemli bir ivme kazandığı görülmüştür.

Tablo 7: Harmonize Sistem Kodlarına Göre Karavan İhracat ve İthalat Tutarları (Dolar)

	2023		2022	
	İhracat	İthalat	İhracat	İthalat
Çekme Karavan, Ağırlık <= 1600kg	11.915.398	27.594.669	11.979.548	12.051.483
Çekme Karavan, Ağırlık > 1600kg	5.507.191	8.413.709	4.389.406	1.895.158
Motorlu Karavan, Kullanılmış, Benzinli 1000<cc<=1500	0	0	61.714	0
Motorlu Karavan, Yeni, Benzinli 1500<cc<=3000	0	47.081	53.512	0
Motorlu Karavan, Yeni, Dizel 1500<cc<=2500	1.055.465	17.847.729	1.345.484	3.695.275
Motorlu Karavan, Yeni, Dizel cc>2500	0	0	44.781	0
Toplam	18.478.054	53.903.188	17.874.445	17.641.916

Kaynak: (TÜİK, 2024)

2023 yılında Türkiye'den ihraç edilen karavanların yaklaşık %94'ünün çekme karavan olduğu görülmektedir. İhraç edilen çekme karavanların ise %68'inin 1600 kg ve altı karavanlar, %32'sinin ise 1600 kg üstü karavanlar olduğu görülmektedir. Bu durumun, ülkemizdeki karavan üreticilerinin küçük boyutlu çekme karavanlar konusunda uzmanlaştığını gösterdiği söylenebilir.

Tablo 8: Yıllara Göre Türkiye Karavan İhracatı (Dolar)

Ülke	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017
Almanya	4.566.205	5.082.206	2.191.350	529.273	271.785	161.882	112.125
Fransa	2.057.019	1.143.902	323.177	164.542	178.736	62.404	87.200
Hollanda	1.495.422	2.025.724	61.744	0	0	0	0
Azerbaycan	1.287.291	812.296	19.733	0	3.300	0	19.500
Avusturya	1.069.509	910.617	89.938	23.646	1.110	0	57.246
Birleşik Krallık	975.241	692.718	446.857	219.616	0	54.822	32.426
İsviçre	910.100	630.002	125.042	96.418	11.428	16.521	48.659
İspanya	821.453	730.185	341.098	172.285	171.165	153.484	104.499
Çekya	717.342	946.743	644.735	145.475	0	0	0
Slovakya	648.971	136.219	0	0	0	0	0
Belçika	634.435	41.717	28.428	87.819	0	0	62.803
Polonya	586.258	276.735	73.589	43.010	0	0	26.705
Avustralya	282.800	205.993	276.325	83.928	94.535	144.853	214.601
Slovenya	261.364	37.902	0	0	0	0	0
İzlanda	254.973	472.102	146.719	34.867	66.226	29.135	95.031
Norveç	251.486	391.577	720.501	113.081	72.812	41.598	63.499
İtalya	202.342	0	0	0	0	58.744	17.322
Diğer	1.455.843	3.337.807	2.344.020	1.287.510	570.841	433.163	676.657
Toplam	18.478.054	17.874.445	7.833.256	3.001.470	1.441.938	1.156.606	1.618.273

Kaynak: (TÜİK, 2024)

Türkiye’de karavan ihracat tutarları 2020 yılına kadar 1 Milyon Dolar düzeyinde durağan seyrederken pandemi ile birlikte önemli miktarda artış göstermiştir. 2023 yılında Türkiye’nin çekme karavan ve motorlu karavan ihracat tutarı 18 Milyon Dolar düzeyinde gerçekleşmiştir.

Tablo 9: Ülke Gruplarına Göre 2023 Yılı Çekme Karavan İhracat Tutarları (Dolar)

	AB Üyesi Ülkeler			Avrupa Ülkeleri			Tüm Ülkeler		
	İhracat Tutarı	Miktar	Ortalama Karavan Tutarı	İhracat Tutarı	Miktar	Ortalama Karavan Tutarı	İhracat Tutarı	Miktar	Ortalama Karavan Tutarı
Çekme K. <= 1600kg	9.194.014	636	14.456	10.834.461	744	14.562	11.915.398	833	14.304
Çekme K. > 1600kg	3.307.437	99	33.408	4.219.900	126	33.491	5.507.191	158	34.856
Toplam	12.501.451	735	17.009	15.054.361	870	17.304	17.422.589	991	17.581

Kaynak: (TÜİK, 2024)

2023 yılında Avrupa ülkelerine Türkiye'den toplam değeri 15.054.361 Dolar olan 870 adet karavan ihraç edilmiştir. Ortalama karavan fiyatının 17.304 Dolar olduğu, 1600 kilogram ve altı ağırlığa sahip karavanların ortalama tutarının 14.562 olduğu, 1600 kilogram üstü karavanların ortalama tutarının ise 33.491 Dolar olduğu görülmektedir. AB üyesi ülkeler, AB üyesi olmayan diğer AB ülkeleri ve tüm ülkelere yapılan karavan ihracatı ortalama tutarlarında önemli bir farklılık bulunmadığı görülmektedir.

Tablo 10: 2023 Yılı İhracat Tutarının Ülke - Karavan Türü Dağılımı (Dolar)

Ülke	Çekme K, Ağırlık <= 1600kg	Çekme K, Ağırlık > 1600kg	Motorlu K, Dizel 1500<cc<=2500	Genel Toplam
Almanya	2.812.320	1.239.227	514.658	4.566.205
Fransa	1.845.113	211.906	0	2.057.019
Hollanda	835.206	660.216	0	1.495.422
Azerbaycan	0	1.287.291	0	1.287.291
Avusturya	940.884	128.625	0	1.069.509
Birleşik Krallık	264.402	710.839	0	975.241
İsviçre	798.819	111.281	0	910.100
İspanya	821.453	0	0	821.453
Çekya	651.858	65.484	0	717.342
Slovakya	67.701	305.244	276.026	648.971
Belçika	407.988	169.366	57.081	634.435
Polonya	419.132	0	167.126	586.258
Avustralya	282.800	0	0	282.800
Slovenya	30.094	231.270	0	261.364
İzlanda	254.973	0	0	254.973
Norveç	251.486	0	0	251.486
İtalya	0	202.342	0	202.342
Genel Toplam	10.684.229	5.323.091	1.014.891	17.022.211

Kaynak: (TÜİK, 2024)

2023 yılı ihracat verilerine göre Türkiye'nin karavan ihraç ettiği ülkeler ve karavan türleri detaylı olarak incelendiğinde 1600 kg ve daha hafif karavanların Almanya, Fransa, Hollanda, Avusturya, İspanya ve İsviçre pazarında alıcı bulunduğu, 1600 kg üstü karavanların Azerbaycan, Almanya, Birleşik Krallık ve Hollanda pazarında alıcı bulunduğu, motorlu karavanların ise sadece Almanya pazarında alıcı bulunduğu söylenebilir. Türkiye'deki karavan üreticilerinin bu ülkelerde yer alan kullanıcılara ulaşabildiği ve sonraki yıllarda da aynı pazarları hedeflemesi ürettikleri karavan türünde daha iyi uzmanlaşmalarını da sağlayacaktır. En çok ihracat yapılmış olan ülkelerin hedeflenmesinin yanında diğer Avrupa ülkeleri karavan tescil sayıları ve karavan kullanım alışkanlıkları göz önünde bulundurularak hedef pazar olarak belirlenebilir. Bu aşamada, karavan üreticilerinin ihracat gerçekleştirecekleri ülke tarafından gereklilik olarak belirlenen kalite standartlarına uygun üretim yapmaları en önemli husus olarak ortaya çıkmaktadır.

2.4. Türkiye’de Karavan İthalatı

Türkiye’den neredeyse hiç motorlu karavan ihracatı yapılmadığı görülmektedir. Tablo 7’de yer alan ithalat tutarları ihracat tutarları ile kıyaslandığında motorlu karavan ithalat tutarının ihracat tutarının yaklaşık 17 katı olduğu görülmektedir. Bu durumun sebebi yurt dışındaki karavan üreticilerinin yıllar içinde uzmanlaşması ve Türkiye’de entegre bir motorlu karavan tesisinin bulunmuyor oluşudur. Entegre bir motorlu karavan üretim tesisinin kurulması ile iç pazarda oluşan talebin karşılanabileceği değerlendirilmektedir.

Tablo 11: Türkiye’de Yıllara Göre Trafiğe Kayıtlı Karavan Sayıları (Kümüle)

	Çekme Karavan	Motorlu Karavan
2017	1.237	3.172
2018	1.543	3.626
2019	1.850	4.230
2020	2.849	5.982
2021	4.934	10.845
2022	8.089	15.500
2023	13.437	20.429

Kaynak: (TÜİK, 2024)

Türkiye’de yeni tescil edilen taşıtlardan çekme karavanların yeni üretim olduğu, motorlu karavanların ise eski araçların dönüştürülerek kullanıldığı görülmektedir.

Tablo 12: Türkiye’deki Karavan Üreticilerinin İllerine Göre Üretim Kapasiteleri

İl	Üretici	Toplam Çalışan	Üretim Kapasitesi
Adana	2	39	*
Afyonkarahisar	6	48	910
Ankara	28	525	3.183
Antalya	3	23	*
Balıkesir	3	43	*
Bolu	1	26	*
Bursa	21	250	2.210
Çanakkale	1	9	*
Çorum	2	5	*
Denizli	2	30	*
Edirne	1	2	*
Eskişehir	1	67	*
Gaziantep	1	22	*
Isparta	1	14	*
Mersin	3	6	*

İl	Üretici	Toplam Çalışan	Üretim Kapasitesi
İstanbul	34	550	3.780
İzmir	33	344	3,626
Kayseri	3	21	*
Kocaeli	13	289	2.037
Konya	26	239	6.616
Manisa	12	84	2.766
Muğla	2	38	*
Sakarya	16	257	5.076
Tekirdağ	6	239	1.793
Van	1	3	*
Yozgat	1	151	*
Zonguldak	1	6	*
Aksaray	2	42	*
Karaman	1	2	*
Yalova	2	62	*
Düzce	3	39	*
Toplam	232	3475	38.761

Kaynak: (TOBB, 2024)

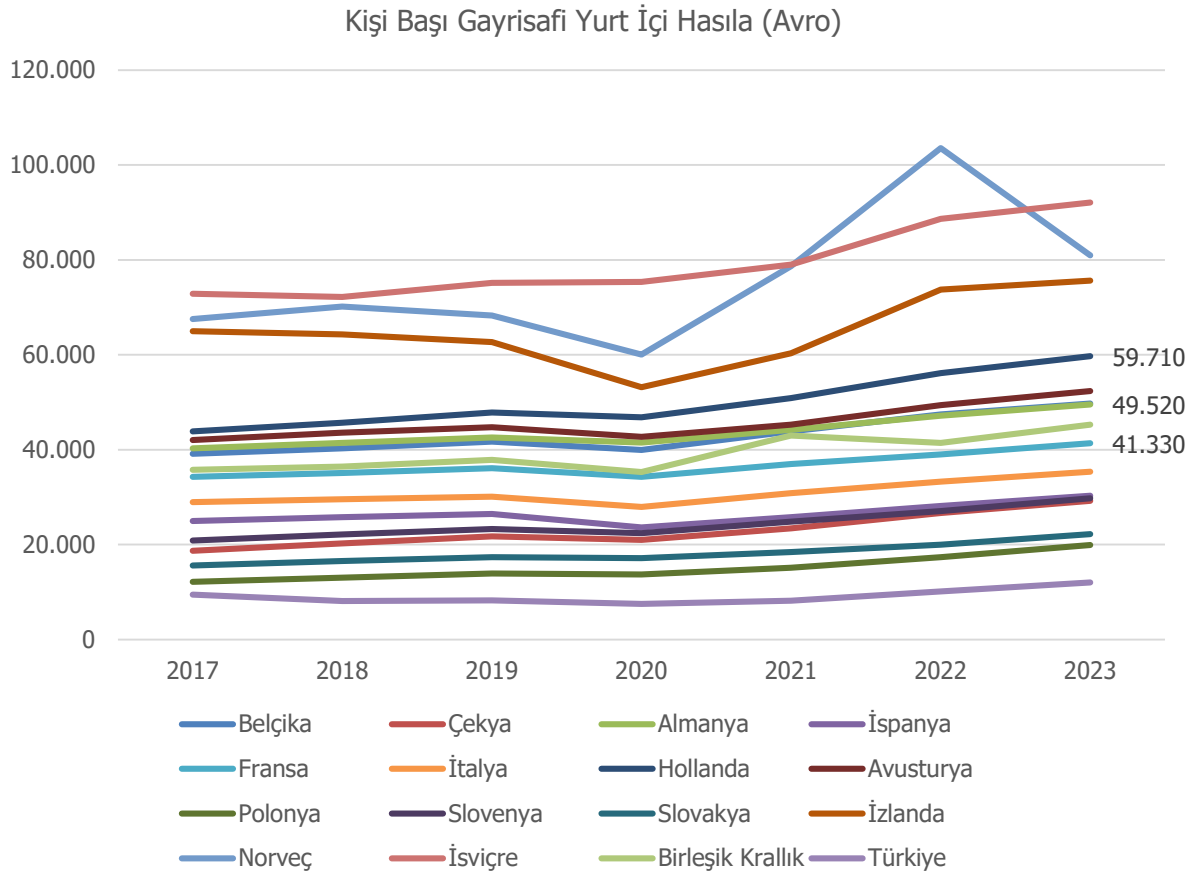
Türkiye'deki karavan üreticilerinin üretim kapasiteleri incelendiğinde yıllık 38.761 adet karavan üretme kapasitesinin olduğu görülmektedir. Tablo 11'e göre Türkiye'deki karavan sayısı 2023 yılında 2022 yılına göre 10.277 adet artmıştır. Karavan üreticileri ile görüşüldüğünde bu sayıların gerçeği yansıtmadığı, Türkiye'deki karavan üretimi sayısının tahmini 20-25 bin civarında olduğu belirtilmektedir. Türkiye'deki karavan üreticilerinin kapasiteleri göz önünde bulundurulduğunda iç pazarda oluşan talebi karşıladıktan sonra yurt dışına da satış yapabilecek kadar karavan üretimi yapabilecek durumda oldukları değerlendirilmektedir.

3. HEDEF ÜLKELERİN EKONOMİK ANALİZİ

3.1. Avrupa Ülkelerinde Kişi Başı Gayrisafi Yurt İçi Hasıla

2023 yılında Avrupa Birliği ülkelerinin kişi başı ortalama gayrisafi yurt içi hasılası 41.210 Avro olarak gerçekleşmiştir. Karavan ihracatı için en önemli hedef pazar olan Almanya'nın 49.520 Avro, Fransa'nın 41.330 Avro, Hollanda'nın ise 59.710 Avro olarak gerçekleşmiştir. Diğer Avrupa ülkelerinin kişi başı gayrisafi yurt içi hasıla verileri incelendiğinde karavan alım gücü ve karavanla seyahat alım gücünün yeterli düzeyde olduğu görülmektedir.

Grafik 4: Yıllara Göre Kişi Başı Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (Avro)

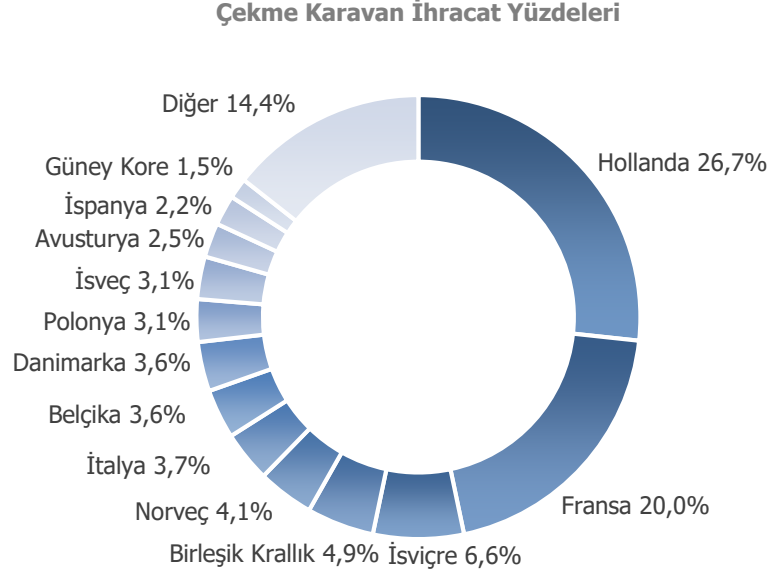

Kaynak: (Eurostat, 2024), (Dünya Bankası, 2024)

3.2. Almanya'da Karavan Sektörü

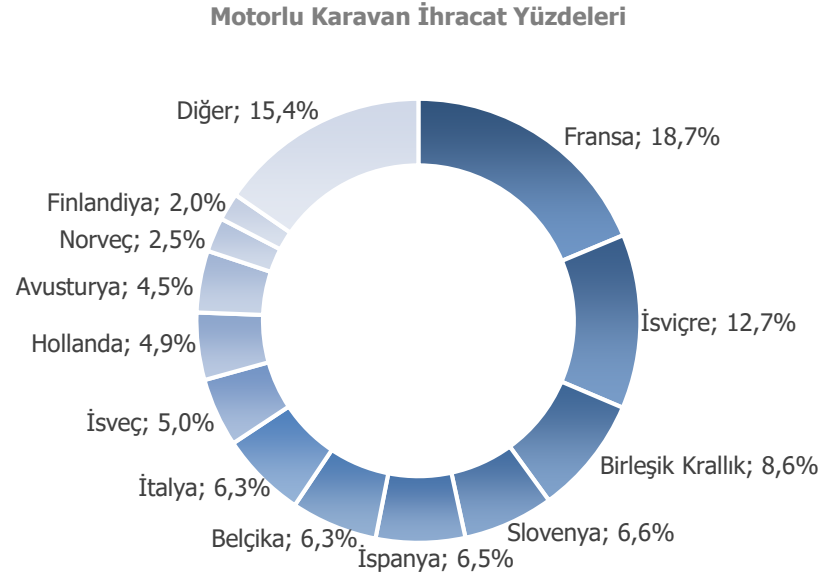
Grafik 5: Almanya'da 2023 Yılında Çekme Karavan İhracatı Yapılan Ülkelerin Yüzdeleri

Kaynak: (CIVD, 2024)

Almanya'nın 2023 yılında yaptığı 23.478 adet çekme karavan ihracatında Hollanda %26,7 ile ilk sırayı alırken, Fransa %20 ile ikinci sırada yer almaktadır. Geriye kalan %53,3'lük pay çok sayıda ülkeyi kapsamaktadır.

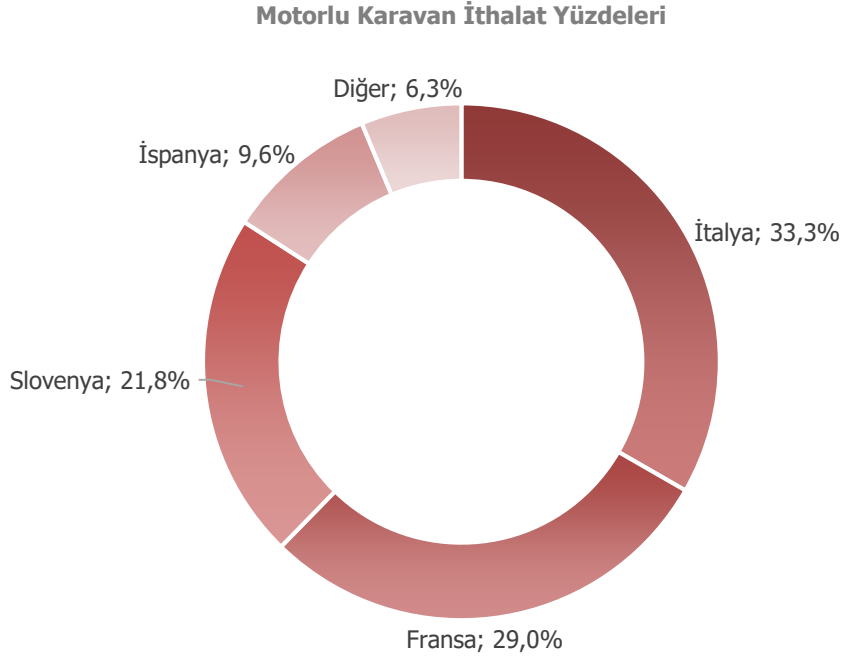
Grafik 6: Almanya'da 2023 Yılında Motorlu Karavan İhracatı Yapılan Ülkelerin Yüzdeleri

Kaynak: (CIVD, 2024)

Almanya'nın 2023 yılında yaptığı 39.827 adet motorlu karavan ihracatında Fransa %18,7 ile ilk sırada, İsviçre %12,7 ile ikinci sırada ve Birleşik Krallık %8,6 ile üçüncü sırada yer almaktadır. Geriye kalan %60'lık pay çok sayıda ülkeyi kapsamaktadır.

Grafik 7: Almanya'da 2023 Yılında Motorlu Karavan İthalatı Yapılan Ülkelerin Yüzdeleri

Kaynak: (CIVD, 2024)

Almanya'nın 2023 yılında yaptığı 24.598 adet motorlu karavan ithalatında 4 ülke öne çıkmaktadır. İtalya, Fransa, Slovenya ve İspanya, Almanya'nın yaptığı ithalatın %93,7'lik kısmını oluşturmaktadır.

Bu verilerden Avrupa ülkelerinin birbiriyle olan ticaretinin geliştiği, çekme karavan ve motorlu karavan pazarının çeşitlendiği anlaşılmaktadır. Bu durumda, Türk karavan üreticilerinin Avrupa pazarına girebilmek için kalite standartlarına ve regülasyonlara uygun karavan ürettikleri sürece fiyat avantajına sahip olacakları değerlendirilmektedir. Fiyat avantajının daha etkili olabilmesi için kaliteli karavan donanımlarının yurt dışından değil yurt içinden tedarik edilebiliyor olması karşımıza bir gereklilik olarak çıkmaktadır.

Tablo 13: Almanya'da Çekme Karavan Üretim Miktarları ve Satış Büyüklüğü

Year	Üretim Miktarı	Bir Önceki Yıla Göre Değişim (%)	Satış Büyüklüğü (Milyon Avro)
2015	38.317	9,3	593
2016	44.070	15	707
2017	47.059	6,8	756
2018	48.354	2,8	808
2019	47.432	-1,9	792
2020	40.500	-14,6	703
2021	48.273	19,2	936
2022	54.325	12,5	1.140
2023	44.869	-17,4	1.052

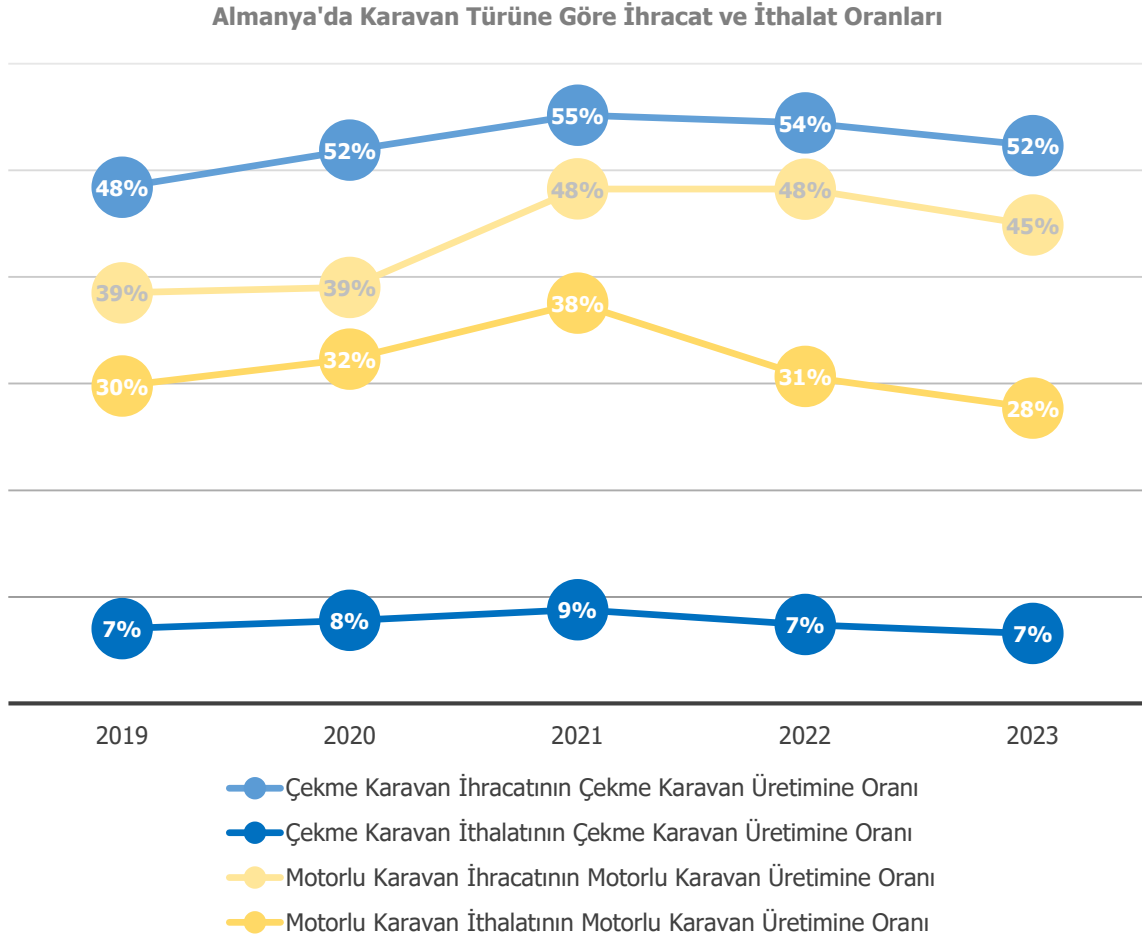
Kaynak: (CIVD, 2024)

Almanya'da 2023 yılında 2022 yılına göre %17,5'luk düşüşle 44.869 adet çekme karavan üretilmiştir. Bu karavanların toplam satış büyüklüğü 2022 yılına göre %8'lik düşüşle 1,05 Milyar Avro olarak gerçekleşmiştir. Almanya'daki çekme karavan satış büyüklüğünün 2015 yılına göre yaklaşık 2 katına çıktığı görülmektedir. Üretim miktarında %17'lik bir artış olmasına rağmen satış büyüklüğünün %77 artması çekme karavanların fiyatlarının arttığını ve çekme karavanların katma değerinin arttığını göstermektedir.

Tablo 14: Almanya'da Karavan Türüne ve Yıllara Göre Üretim, İhracat ve İthalat Miktarları

		2019	2020	2021	2022	2023
Çekme Karavan	Üretim Miktarı	47.432	40.500	48.273	54.325	44.869
	İhracat	22.970	21.015	26.634	29.580	23.478
	İthalat	3.331	3.154	4.244	4.023	2.945
Motorlu Karavan	Üretim Miktarı	76.958	75.341	82.407	74.962	88.759
	İhracat	29.646	29.404	39.767	36.167	39.827
	İthalat	22.920	24.341	30.930	22.983	24.598

Kaynak: (CIVD, 2024)

Grafik 8: Almanya'da Karavan Türüne Göre İhracat ve İthalat Oranları

Kaynak: (CIVD, 2024)

Almanya'da motorlu karavan ithalatının çekme karavan ithalatına kıyasla çok daha yüksek bir orana sahip olduğu görülmektedir. Almanya'da çekme karavan ithalatı oranının düşük olması çekme karavan ihtiyacının iç pazarda karşılandığı ve girmesi zor bir hedef pazar olacağı anlamına gelebilir.

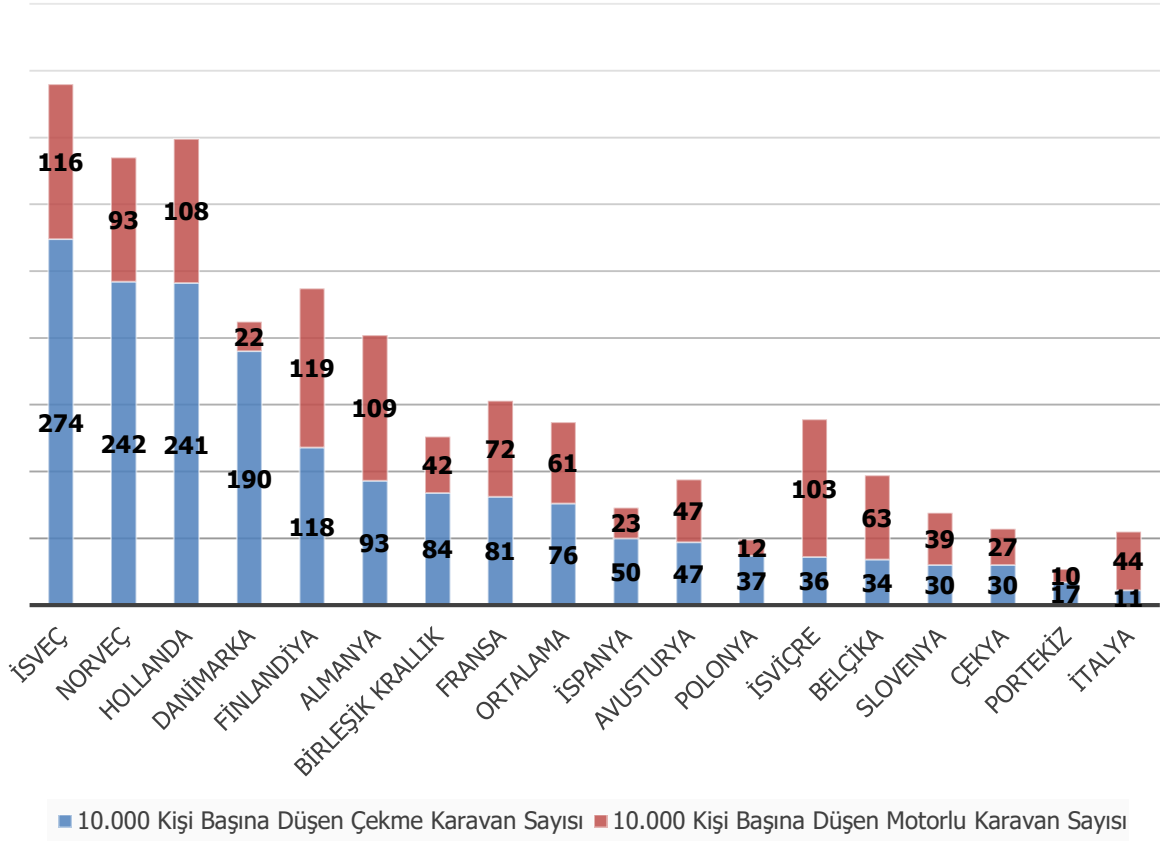
Almanya'da Camper-van tipi motorlu karavanların tüm motorlu karavanlar içerisindeki üretim payı 2019 yılında %46,5 iken 2023 yılında %57,4 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de motorlu karavan dönüşümü

yapan üreticilerin bu artışı göz önünde bulundurarak üretimlerinde camper-van tipi karavanı önceliklendirmeleri tavsiye edilmektedir.

3.3. Avrupalı Karavan Kullanıcılarının Seyahat Alışkanlıkları

Grafik 9: Avrupa Ülkelerinde Kişi Başına Düşen Karavan Sayıları

Avrupa Ülkelerinde Kişi Başına Düşen Karavan Sayıları

Kaynak: (CIVD, 2024)

Avrupa Ülkeleri kişi başına düşen karavan sayılarına göre incelendiğinde İsveç, Norveç, Hollanda, Danimarka, Finlandiya ve Almanya 10.000 kişi başına 200'den fazla karavan düşen ülkeler olarak öne çıkmaktadır. Bu ülkelerde karavanla tatil alışkanlıklarının diğer ülkelere göre daha gelişmiş olduğu söylenebilir. Nüfuslarına göre değerlendirme yapıldığında Hollanda ve Almanya kadar avantajlı olmasalar da Kuzey Ülkeleri karavan ihracatı için yeni pazar olarak değerlendirilebilir.

3.4. Alman Karavan Kullanıcılarının Profili, Seyahat Alışkanlıkları ve Beklentileri

2040 yılına gelindiğinde Alman nüfusunun neredeyse yarısı 50 yaş üstü olacak ve özellikle 70 yaş üstü yaş grubu büyüyecek. 50-65 yaş arası kişilerin dörtte birinden fazlası yüksek gelire sahip ve Almanya'daki en yüksek refah seviyesine sahip nüfus grubuna ait, bu da onları yeni eğlence araçları için ana hedef pazar haline getiriyor. Zenginlikleri nedeniyle, yeni araç tescil istatistiklerinin de doğruladığı gibi, yüksek fiyatlı satın alımları karşılayabilecek konumdalar. (CIVD, 2024)

Tablo 15: Almanya’da Yıllara ve Yaş Gruplarına Göre Karavan Kullanıcı Oranları

	Çekme Karavan					Motorlu Karavan				
	2019	2020	2021	2022	2023	2019	2020	2021	2022	2023
65+	9,9%	9,2%	10,0%	11,3%	11,6%	16,3%	16,1%	17,0%	17,3%	18,4%
55-64	24,7%	24,6%	24,9%	25,7%	27,2%	40,2%	41,0%	39,2%	40,4%	42,7%
40-54	44,0%	43,3%	42,6%	40,1%	38,7%	34,9%	33,4%	33,7%	32,0%	29,4%
39 ve altı	21,4%	22,9%	22,5%	22,9%	22,5%	8,6%	9,5%	10,1%	10,3%	9,5%
Ortalama Yaş	49,6	49,1	49,5	49,8	50,1	55,0	54,9	54,9	55,2	55,7

Kaynak: (CIVD, 2024)

Almanya’da karavan kullanıcıları yıllara ve yaş gruplarına göre incelendiğinde en çok karavan kullanıcısına sahip yaş grubunun çekme karavan için 40-54, motorlu karavan için 55-64 olduğu görülmektedir. 2040 yılı nüfus projeksiyonuna göre bu yaş grubunda önemli bir değişim olmayacağı görüldüğünden bu yaş gruplarının önümüzdeki 15 yıl boyunca hedef pazar için ana kitleyi oluşturacağı söylenebilir. Bu veriler ve lüks sınıfa yakın kaliteye sahip karavan tescil sayıları göz önünde bulundurulduğunda yüksek alım gücüne sahip Alman karavan kullanıcılarının talep ettiği yüksek kaliteli çekme karavanlar hedef pazardaki ana ürün olarak belirlenebilir.

Tablo 16: Almanya'da Yıllara Göre Karavan ve Ekipman Satış Tutarları (Milyar Avro)

Yıl	Sıfır Karavan	İkinci El Karavan	Ekipman	Toplam
2014	3,25	2,74	0,63	6,62
2015	4,02	2,84	0,72	7,58
2016	4,82	3,14	0,81	8,77
2017	5,89	3,54	0,85	10,28
2018	6,49	3,78	0,95	11,22
2019	6,52	4,13	1,01	11,66
2020	6,46	4,91	1,09	12,46
2021	7,5	5,22	1,24	13,96
2022	7,55	5,22	1,26	14,03
2023	8,48	5,47	1,33	15,28

Kaynak: (CIVD, 2024)

Almanya’da 2023 yılında 8,48 Milyar € tutarında sıfır karavan, 1,33 Milyar € tutarında ise ekipman satışı gerçekleşmiştir. Karavan üreticilerinin, karavanın yanında ekipman üretimi ve satışı da yapabileceği değerlendirilmektedir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Pazar Potansiyeli

Standart ve regülasyonlarla uyumlu şekilde yapılacak karavan üretiminde rekabet gücünün yerleşme sayesinde artacağı değerlendirilmektedir. Dünya’da 613.457, Avrupa’da 210.090 yeni tescil edilen karavan ile karavan kullanıcılarının talebinin sürekliliği dikkate alındığında her iki karavan türü için de karavan pazarının önemli bir potansiyel taşıdığı değerlendirilmektedir.

Almanya’da 2023 yılında 8,48 Milyar € tutarında sıfır karavan, 1,33 Milyar € tutarında ise ekipman satışı gerçekleşmiştir. Karavan üreticileri için, karavanın yanında ekipman üretimi ve satışı yapılması da önerilmektedir.

4.2. Önerilen Stratejiler

Hem çekme karavanlar hem de motorlu karavanlar için üretim aşamasında en çok dikkat edilmesi gereken detay, CIVD tarafından yayınlanan kalite standartlarına ve regülasyonlara uygun karavan üretilmesidir. Uzun yıllar içinde sağlamlaşmış olan bu standartlar ve regülasyonlar Avrupa’daki karavan üreticilerinin %99’unun üye olduğu CIVD tarafından üye karavan üreticileri için zorunlu tutulmaktadır.

Türkiye’de hem çekme karavan hem de motorlu karavan üreticileri küçük ve orta ölçekli işletmelerden oluşmaktadır. Avrupalı karavan üreticileri ile rekabet edebilmek için Türkiye’de kendi alanında uzmanlaşmış ve halihazırda ihracat yapan ya da yapma isteği olan yerli üreticilerin birbirleri ile ortaklıklar kurması tavsiye edilmektedir. Türkiye’de faaliyet yürütmekte olan 2 karavan sektörü derneği bulunmaktadır. Bunlar, KAİTED (Karavan İmalatçıları ve Tedarikçileri Derneği) ve KARENDER’dir (Karavan Endüstrisi Derneği). Almanya’da faaliyetlerini yürüten CIVD’ya Avrupadaki karavan üreticilerinin neredeyse tamamı üyedir ve üretimde veya standartlarda bir geliştirme yapıldığı zaman CIVD tarafından yapılan değişikliklere üye tüm karavan üreticileri uymaktadır. Türkiye’de yer alan bu iki karavan derneğinin benzeri bir yapıya bürünmesi Türkiye’de üretilen çekme ve motorlu karavanların kalitesini yüksek tutacak ve ülke gelirlerini arttıracaktır.

Türkiye’deki karavan üreticilerinin halihazırda ihracat yaptığı ülkelerdeki kullanıcılara ulaşabildiği ve sonraki yıllarda da aynı pazarları hedeflemesi ürettikleri karavan türünde daha iyi uzmanlaşmalarını da sağlayacaktır. En çok ihracat yapılmış olan ülkelerin hedeflenmesinin yanında diğer Avrupa ülkeleri karavan tescil sayıları ve karavan kullanım alışkanlıkları göz önünde bulundurularak hedef pazar olarak belirlenebilir. Bu aşamada, karavan üreticilerinin ihracat gerçekleştirecekleri ülke tarafından gereklilik olarak belirlenen kalite standartlarına uygun üretim yapmaları en önemli husus olarak ortaya çıkmaktadır.

Almanya’da en çok karavan kullanıcısına sahip yaş grubunun çekme karavan için 40-54, motorlu karavan için 55-64 olduğu görülmektedir. 2040 yılı nüfus projeksiyonuna göre bu yaş grubunda önemli bir değişim olmayacağı öngörüldüğünden bu yaş gruplarının önümüzdeki 15 yıl boyunca hedef pazar için ana kitleyi oluşturacağı söylenebilir. Bu veriler ve lüks sınıfa yakın kaliteye sahip karavan tescil sayıları göz önünde bulundurulduğunda yüksek alım gücüne sahip Alman karavan kullanıcılarının talep ettiği yüksek kaliteli çekme karavanlar hedef pazardaki ana ürün olarak belirlenebilir.

İsveç, Norveç, Hollanda, Danimarka, Finlandiya ve Almanya 10.000 kişi başına 200’den fazla karavan düşen ülkeler olarak öne çıkmaktadır. Bu ülkelerde karavanla tatil alışkanlıklarının diğer ülkelere göre daha gelişmiş olduğu söylenebilir. Nüfuslarına göre değerlendirme yapıldığında Hollanda ve Almanya kadar avantajlı olmasalar da Kuzey Ülkeleri karavan ihracatı için yeni pazar olarak değerlendirilebilir.

4.3. Çekme Karavan için Öneriler

Alman Karavan Endüstrisi Birliği'ne üye karavan üreticilerinin 2023 yılı tescil verileri incelendiğinde Dethleffs, Fendt, Hobby, Knaus, Tabbert, Adria ve Trigano VDL firmalarının ön plana çıktığı görülmektedir. Tabbert ve Fendt diğer markalara göre daha yüksek kaliteli, lüks sınıfa yakın karavanlar üretmektedir. Ülkemizin hali hazırda çekme karavan ihracatı yaptığı ülkelerdeki pazar payının %70'ini bu markaların oluşturduğu görülmektedir. Ülkemizdeki çekme karavan üreticilerinin yüksek kaliteli karavanlar üreterek katma değeri daha yüksek olan bu pazardan pay alabilecekleri değerlendirilmektedir.

İhraç edilen çekme karavanların ise %68'inin 1600 kg ve altı karavanlar, %32'sinin ise 1600 kg üstü karavanlar olduğu görülmektedir. Küçük boyutlu çekme karavanlar konusunda uzmanlaşan Türkiye'deki karavan üreticilerinin hedef pazarını bu ürün segmentinde belirleyerek daha kaliteli ve lüks sınıfa yakın üretim yapması ihracatı önemli ölçüde arttıracaktır.

Almanya'da çekme karavan ithalatı oranının düşük olması çekme karavan ihtiyacının iç pazarda karşılandığı ve girmesi zor bir hedef pazar olacağı anlamına gelebilir.

4.4. Motorlu Karavan için Öneriler

Türkiye'de entegre bir motorlu karavan üretim tesisi bulunmamakta, motorlu karavanlar için üretilen yarı entegre ya da van kabin satın alınarak karavan üreticileri tarafından karavana dönüştürülmektedir. Bu durum Türkiye'nin sadece Almanya'da 7,5 Milyar Avroluk hacmine ulaşan motorlu karavan pazarından yeterince faydalanamamasına neden olmaktadır. 2023 yılında Almanya'da satışı yapılan karavanların %28'inin ithalat ürünleri olduğu düşünüldüğünde sadece Almanya'nın ithalat pazarı büyüklüğü 2,1 Milyar Avro'ya tekabül etmektedir.

Entegre bir motorlu karavan üretim tesisinin kurulması ihracatı arttırmasının yanında iç pazarda oluşan talebi karşılayarak ithalatı da düşürecektir.

Almanya'da Camper-van tipi motorlu karavanların tüm motorlu karavanlar içerisindeki üretim payı 2019 yılında %46,5 iken 2023 yılında %57,4 olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'de motorlu karavan dönüşümü yapan üreticilerin bu artışı göz önünde bulundurarak üretimlerinde camper-van tipi karavanı önceliklendirmeleri tavsiye edilmektedir.

5. KAYNAKÇA

- Avrupa Komisyonu. (2024). TARIC, the integrated Tariff of the European Union.
- CIVD. (2024). *Annual Report 2023/2024*. CIVD (Caravaning Industrie Verband e.V.).
- Dünya Bankası. (2024). World Bank National Accounts Data.
- Eurostat. (2024). Gross Domestic Product at Market Prices, Euro Per Capita.
- TOBB. (2024). TOBB Sanayi Veritabanı. 08 20, 2024 tarihinde https://sanayi.tobb.org.tr/kitap_son2.php?kodu=292022 adresinden alındı
- TÜİK. (2024). Dış Ticaret İstatistikleri.
- TÜİK. (2024). Ulaştırma İstatistikleri.

DEĞERLENDİRME / NOTLAR

A series of horizontal dotted lines for writing notes or evaluations.

**T.C. KUZEY ANADOLU
KALKINMA AJANSI**
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Bilgi için: Kuruluş, Çoğulm Fikriyetleri Referans #103100

Kuzeykent Mahallesi Kayın Sokak No:9 37150 Merkez/KASTAMONU

Tel: 0 (366) 212 58 52 – Faks: 0 (366) 212 58 55

E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr | www.kuzka.gov.tr

ISBN: 978-625-8409-40-6

Kalkınma Ajansı Yayınları Bedelsizdir, Satılmaz.